

Попуњава ученик:

Назив школе	ПРВА ЕКОНОМСКА ШКОЛА
Седиште школе	БЕОГРАД
Образовни профил	Економски техничар
Име и презиме ученика	
Датум одржавања испита	12.06.2025.

МАТУРСКИ ИСПИТ

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО–ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

- ТЕСТ -

Попуњава испитна комисија

СКАЛА ЗА ПРЕВОЂЕЊЕ БОДОВА У УСПЕХ

Постигнут број бодова	Успех
до 50	недовољан (1)
50,5 – 63	довољан (2)
63,5 – 75	добар (3)
75,5 – 87	врло добар (4)
87,5 - 100	одличан (5)

ПОСТИГНУТ
БРОЈ БОДОВА

/ 100

ОЦЕНА

_____ ()

Чланови испитне комисије:

- _____
- _____
- _____

Датум прегледа теста: _____

- Тест који треба да решите садржи 100 бодова. За рад је предвиђено 180 минута.
- Сваки задатак пажљиво прочитајте, размислите о томе шта се у задатку тражи и пратите упутства о начину на који треба да га решите (заокруживање, повезивање, дописивање и друго).
- Током рада можете да користите графитну оловку и гумицу, али коначни одговори морају бити исписани хемијском оловком. Одговор који је прецртан или исправљен хемијском оловком неће бити признат.
- Важно је да пажљиво одговарате на питања јер **сваки нетачан одговор (део одговора)** доноси **0 бодова** за задатак **у целини**.

Желимо Вам успешан рад!

У следећим задацима заокружите број испред траженог одговора

1. Основна подела потреба је:

1. биолошке и културно - историјске
2. личне и заједничке
3. минималне, просечне и луксузне

	/	1
--	---	----------

2. Метода која се у пракси користи за обрачун бруто домаћег производа (БДП):

1. буџетска метода
2. расходна метода
3. пореска метода

	/	1
--	---	----------

3. Јавна потрошња представља:

1. све издатке домаћинства за куповину производа и услуга (осим издатака за куповину новог стана или куће)
2. све издатке државе
3. све издатке предузећа за производну опрему, грађевинске објекте и залихе

	/	1
--	---	----------

4. Нормативи минималних и максималних залиха материјала су подаци потребни за састављање:

1. плана набавке
2. плана продаје
3. рачуноводственог плана

	/	2
--	---	----------

5. Позната је процентуална промена цене добра. Да би се израчунао коефицијент ценовне еластичности понуде, недостаје податак о:

1. процентуалној промени тражене количине добра
2. промени понуђене количине добра
3. процентуалној промени понуђене количине добра

	/	2
--	---	----------

6. Олигопол је тржишна структура у којој:

1. мали број предузећа продаје сличне или исте производе
2. много предузећа продаје идентичне производе
3. много предузећа продаје сличне или исте производе

	/	2
--	---	----------

7. Реални бруто домаћи производ (БДП):

1. зависи само од текућих цена
2. не зависи од промене цена
3. зависи од промене цена

	/	2
--	---	---

8. Монетарни агрегат М2 обухвата:

1. готов новац, депозите по виђењу и различите дугорочне депозите
2. различите дугорочне депозите
3. готов новац и депозите по виђењу

	/	2
--	---	---

9. Једна од функција централне банке је функција:

1. чувања обавезних резерви
2. последњег уточишта зајмотражиоцу
3. давања кредита становништву и привреди

	/	2
--	---	---

10. Ако централна банка смањује стопу обавезне резерве

1. понуда новца расте
2. понуда новца опада
3. понуда новца се не мења

	/	2
--	---	---

11. У привреди једне земље дошло је до смањења незапослености у 2023. години. Ову појаву проучава:

1. микроекономија
2. макроекономија
3. економија као наука, без сврставања у неку од области економије

	/	2
--	---	---

12. На једном тржишту рада, дошло је до раста зарада запослених. Пораст зарада:

1. доводи до пада тражње нормалних добара.
2. не утиче на тражњу нормалних добара.
3. доводи до раста тражње инфериорних добара.
4. доводи до пада тражње инфериорних добара.

	/	2
--	---	---

13. Премија осигурања је:

1. цена осигурања
2. сума осигурања
3. накнада за штету
4. добит од осигурања

	/	2
--	---	---

14. У производњи сокова није примењен одговарајући поступак обраде воћа.

Овако настао утрошак материјала представља:

1. кало материјала
2. растур материјала
3. квар материјала
4. шкарт материјала

	/	2
--	---	---

15. Стратегија је:

1. секундарна планска одлука
2. примарна планска одлука
3. визија предузећа
4. фаза менаџмента

	/	2
--	---	---

16. Скупштина града је донела одлуку о набавци аутобуса са електричним напајањем од домаћег произвођача за Градско саобраћајно предузеће. Набавка треба да се спроведе у наредних две године у обиму од хиљаду аутобуса са електричним напајањем.

Одлука Скупштине града, под претпоставком да се реализује, може утицати на повећање прихода:

1. управе града
2. произвођача возила без електричног напајања
3. произвођача возила са електричним напајањем
4. произвођача делова за аутобусе без електричног напајања

	/	2
--	---	---

17. Преломна тачка је:

1. обим производње и продаје на којем се изједначавају укупни приходи са укупним трошковима
2. обим набавке и продаје на којем се изједначавају укупни приходи са укупним трошковима
3. обим производње и набавке који даје нулти добитак

	/	2
--	---	---

18. Један од уобичајених критеријума за разврставање предузећа према величини је:

1. расположиви капитал предузећа
2. област у којој предузеће ради
3. значај предузећа за привреду
4. величина земље у којој предузеће послује

	/	2
--	---	---

19. Евиденција на конту Одступање од планских цена материјала води се у ситуацији када се материјал на залихама евидентира по:

1. фактурној цени
2. стварној набавној цени
3. продајној цени
4. планској набавној цени

	/	2
--	---	---

20. Привредно друштво је остварило губитак када су:

1. расходи већи од прихода
2. приходи већи од расхода
3. одливи новца већи од прилива
4. плаћања већа од наплаћивања

	/	2
--	---	---

21. Предузеће се бави производњом канцеларијског намештаја – канцеларијских столова и столица. Произведени канцеларијски столови и столице намењени продаји представљају:

1. основна средстава предузећа
2. позајмљени капитал предузећа
3. обртна средстава предузећа

	/	3
--	---	---

22. Синиша ради у продајном одељењу предузећа. На основу радног искуства је закључио да би у циљу повећања обима продаје било добро имати још један производ са савременијим перформансама. Предлог је упутио менаџменту продајног одељења који је исти и прихватио.

Пословна функција предузећа којој ће се обратити менаџмент продаје у циљу реализације Синишиног предлога је:

1. функција општих послова
2. производна функција
3. функција људских ресурса
4. рачуноводствена функција

	/	3
--	---	---

23. Према подацима фискалне касе предузетничке угоститељске радње „Двориште“, које није у систему ПДВ-а, у току прве смене је остварен промет у износу од 65.000,00 динара.

Појавни облик резултата који је приказан у примеру представља:

1. профит
2. број пружених услуга у смени
3. приход остварен у смени

	/	3
--	---	---

У следећим задацима заокружите бројеве испред тражених одговора

24. Карактеристике предузећа су:

1. Организациона целина
2. Радни колектив
3. Основни субјект тржишне привреде
4. Тржишне цене производа
5. Профит
6. Самостално привредно- правно лице

	/	2
--	---	---

25. Снижење продајне цене без пореза на додату вредност у привредном друштву:

1. смањује укупну вредност робе на залихама
2. смањује укупну укалкулисану разлику у цени робе на залихама
3. не утиче на промену укупне вредности залиха робе
4. само смањује вредност робе на којој је дошло до снижења цене
5. не утиче на укалкулисану разлику у цени

	/	2
--	---	---

26. ПД “Беотекс” Ариље је остварило приходе од продаје дечије одеће у износу од 1.000.000 динара. Трошкови набавке машина износе 250.000,00 дин., пропуштени приходи од камата износе 50.000,00 дин., трошкови утрошене енергије износе 50.000,00 дин., трошкови куповине сировина су 100.000,00 дин., плате радника 250.000,00 дин., пропуштена плата власника износи 100.000,00 дин., пропуштени приход закупа износи 50.000,00 дин.

	/	4
--	---	---

Простор за рад.

--

На основу анализе свих трошкова заокружити тачне исказе:

1. економски профит је остварен у износу од 600.000 динара
2. економски профит је остварен у износу од 150.000 динара
3. економски профит је остварен у износу од 350.000 динара
4. рачуноводствени профит је остварен у износу од 350.000 динара
5. рачуноводствени профит је остварен у износу од 200.000 динара
6. рачуноводствени профит је остварен у износу од 850.000 динара

Допуните следеће реченице и табеле

27. Тржишна понуда је _____.

	/	1
--	---	---

28. Посматрамо два добра. Пораст цене добра које је комплементарно добро у односу на посматрано _____ тражњу посматраног добра.

	/	2
--	---	---

29. Према изворима прибављања средства могу бити _____ и _____.

	/	2
--	---	---

30. Циљ инвентарисања у двојном књиговодству је да се _____ стање засновано на документованим променама сведе на _____ стање, засновано на стварно насталим променама.

	/	2
--	---	---

31. У ситуацији када је стварна набавна цена материјала 50.000,00 динара, а планска набавна цена 52.000,00 динара, на конту Одступање од цена материјала, разлика између планске и стварне набавне цене материјала се књижи на страни _____.

	/	3
--	---	---

32. Прочитајте наредне исказе који се односе на двојно књиговодство. Затим испред сваке тврдње уписати слово Т ако је тачна, а слово Н ако је нетачна.

- ___ двојно књиговодство обухвата евиденцију средстава и извора средстава на два конта
- ___ двојно књиговодство је непотпуни систем књиговодства
- ___ основу двојног књиговодства чини начело дуалности
- ___ двојно књиговодство је потпуни систем књиговодства

	/	4
--	---	---

У следећим задацима сажето написати или нацртати одговор

33. Дефинисати производну функцију.

	/	2
--	---	---

34. Део финансијског извештаја показује да су акционарима у текућој години исплаћене дивиденде у износу од 150.000,00 динара и да је примљен краткорочни кредит од банке у износу од 1.000.000,00 динара.

Навести део финансијског извештаја који приказује улазне и излазне токове готовине предузећа, а којим су обухваћене наведене трансакције.

Одговор: _____.

	/	2
--	---	---

35. Привредно друштво "Папирус" је произвело 100.000 комада свезака. Трошкови куповине сировина износе 100.000,00 дин., пропуштени приходи од камата износе 50.000,00 дин., трошкови утрошене електричне енергије износе 50.000,00 дин., зараде радника 200.000,00 дин., пропуштена плата власника износи 100.000,00 дин., пропуштени приход закупа износи 150.000,00 дин.
Класификовати имплицитне и експлицитне трошкове привредног друштва "Папирус".

	/	4
--	---	---

Имплицитни трошкови:

Експлицитни трошкови:

У следећим задацима израчунати и написати одговарајући резултат

36. Привредно друштво „Import“ за увоз робе из иностранства примило је фактуру бр.7087 на 10.000 евра. На дан пријема фактуре бр.7087 средњи курс био је 1 евро = 117,1717 динара. На дан плаћања обавезе по фактури бр.7087 средњи курс евра био је 1 евро = 118,0925.

	/	2
--	---	---

Утврдити врсту и износ курсне разлике уз приказ поступка рада.

Простор за рад:

--

Одговор: Настала је _____ курсна разлика у износу од _____ динара.

37. Пораст цене поморанџи од 5% довео је до пада тражње за поморанџама за 15%. Израчунати ценовну еластичност тражње уз приказ поступка рада и објаснити добијени резултат.

	/	3
--	---	---

Простор за рад.

--

Одговор:

38. Привредно друштво „Нектар“ по фактури бр. 480 је продало 4250 литара сока по продајној цени од 140,00 динара по литру сока, без пореза на додату вредност. Порез на додату вредност се обрачунава по општој стопи. Купцу је одмах одобрен количински рабат од 5%.

	/	3
--	---	---

Израчунати износ рабата и продајне фактуре. Приказати обрачун.

Простор за рад:

--

Одговор: Износ рабата је _____ динара, а износ продајне фактуре је _____ динара.

39. Стање на аналитичком конту материјала је:

	/	4
--	---	---

101/09 Материјал – Жица 1,8 mm (M0918)

200 m x 190 дин = 38.000

300 m x 180 дин = 54.000

140 m x 200 дин = 28.000

По требовању бр. 10 издато је у производњу 550 m жице.

Обрачунати трошак материјала по методу просечне набавне цене и по фифо методу и одредити применом ког метода трошак материјала има већи утицај на укупне трошкове.

Приказати поступак рада.

Простор за рад

--

Трошак материјала по методу просечне цене износи _____ динара, а трошак материјала по фифо методу износи _____ динара. Већи утицај на укупне трошкове има трошак материјала обрачунат по _____.

40. Стање на контима главне књиге привредног друштва „Алфа“ д.о.о. Београд и привредног друштва „Бета“ д.о.о. Нови Сад је следеће:

	/	4
--	---	---

Главна књига ПД „Алфа“ д.о.о. Београд

132 - Роба у промету на велико		1327 -Укалкулисана разлика у цени робе на велико	
120.000	140.000		40.000
360.000			54.000
220.000			32.000
			- 6.000

Главна књига ПД „Бета“ д.о.о. Нови Сад

132 - Роба у промету на велико		1327 -Укалкулисана разлика у цени робе на велико	
180.000	207.000		30.000
243.000			44.000
405.000			76.000
			- 8.000

Утврдити које привредно друштво има већу остварену разлику у цени и за колико.

Приказати поступак рада.

Простор за рад

--

Привредно друштво _____ има већу остварену разлику у цени за _____ динара.

У следећим задацима повежите и уредите појмове према захтеву

41. На левој страни су наведене врсте контроле књиговодствених докумената, а на десној страни примери истих. На линију испред примера уписати број одговарајуће врсте контроле.

	/	2
--	---	---

1. суштинска контрола	_____	провера тачности рачунских операција
2. формална контрола	_____	провера да ли је промена назначена у документу стварно настала
3. рачунска контрола	_____	провера да ли документ садржи све битне елементе и да ли су у складу са законским прописима

-
42. Поред наведених пословних подручја пословне економије на празну линију у левој колони унети одговарајући број врсте пословних подручја којој припадају из десне колоне.

☐ информатика
☐ финансије
☐ трговина
☐ саобраћај
☐ производња
☐ рачуноводство

1. функционална подручја
2. помоћна подручја
3. посебна подручја

	/	3
--	---	---

-
43. Поред наведених носилаца привређивања у левој колони на празну линију унети одговарајући број из десне колоне према критеријуму поделе носилаца привређивања.

☐ основни
☐ потрошачки
☐ појединачни
☐ групни
☐ сложени
☐ производни

1. делатност
2. број лица која обухватају
3. унутрашња организација

	/	3
--	---	---